MIJN

Ander werk van Judith Maassen

Het nabestaan van Anna Portier (roman, 2019)
Niet van hier (roman, 2022)

Judith Maassen

MIJN

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2026

Copyright © 2026 Judith Maassen
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's Uitgeverij BV, Weteringschans 259, 1017 XJ Amsterdam. Ook tekst- en datamining van deze uitgave is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van de uitgeverij.
Voor de productie van de boeken van Querido wordt alleen gebruikgemaakt van duurzaam en verantwoord geproduceerd papier.

Omslag Marc Koppen
Foto auteur Cis van Voorthuizen
Binnenwerk Perfect Service, Reeuwijk

ISBN 978 90 253 1944 1 / NUR 301
www.querido.nl

‘It takes strength to remember, it takes another kind of strength to forget, it takes a hero to do both.’
– James Baldwin, *Giovanni’s Room*

Inhoud

Proloog *9*

1 Sneeuw *11*

2 Nevel *39*

3 IJs *105*

4 Water *169*

Nawoord *200*

Proloog

Denk aan een kerstbal, al is het misschien zomer op de plek waar je dit nu leest.

Denk hem glanzend en donkergroen. Het gladde oppervlak nergens onderbroken door een deuk, een kerf of een kras. Geblazen van glas, of hoe ze die ballen ook mogen maken. Wil ik best uitzoeken, maar daar gaat het nu even niet om. Een kerstbal dus, van flinterdun glas, die de hele omgeving en ook je gezicht vervormd aan je toont. Je neus als grotesk boegbeeld van je gezicht, de ruimte daarachter.

De bal past precies in de kom van je hand. De koelte verdwijnt onmiddellijk als je hem vastpakt en het glas neemt de temperatuur van je hand aan. Zo precies gelijk dat je de bal niet meer voelt. Maar hij is er nog en je wilt dichterbij, je wilt de gladde, koele zachtheid voelen, zoals die er daarnet nog was. Je knijpt voorzichtig om het gevoel terug te halen. Iets harder, op zoek naar de volmaakte druk.

Heel even moet je het gehad hebben: het evenwicht tussen de perfecte grip en de scherven.

Je opent je hand en ziet de flinters glas. De groene kleur zat alleen aan de buitenkant. De zilveren binnenkant spiegelt stukjes van jou.

1

SNEEUW

❄

Alleen honger, slaap en zijn mobiel geven ritme aan de dagen. Wanneer gisteren ophield en vandaag begon is niet te zeggen. Het is licht, en dat zal voorlopig zo blijven.

Bruno's kleine kamer heeft verduisteringsgordijnen en naast het bed trof hij een slaapmasker aan. Het is een helderblauw wegwerpmasker zoals je die ook wel in vliegtuigen ziet. Of zag, hij ziet ze eigenlijk nooit meer, net zomin als een behoorlijk maal. Hij heeft het ding in het cellofaan gelaten en ook de zwarte gordijnen niet dichtgetrokken. De voorbije uren keek hij door het glas naar al het wit. Sneeuw en ijs, glinsterend door de zon die niet zal ondergaan tot ver in augustus.

Waar dag en nacht niet meer van elkaar verschillen, geldt dat misschien ook voor de levenden en de doden, voor deze wereld en de wereld daarbeneden. Of juist daarboven, of ernaast. Wie zal het zeggen?

In de minikoelkast, die net zo koud is als de mijnschacht waarin hij binnenkort zal afdalen, vindt hij geen voedsel, alleen een biertje van de plaatselijke brouwerij. Gebrouwen van puur gletsjerijs, staat er op het etiket, meer dan tweeduizend jaar oud. Het ijs, niet het bier. De lijnen van het verleden, het heden en de toekomst krioelen op dit eiland door elkaar als pissebedden onder een

weggerukte bloempot. Hij neemt een slok van het koude bier, in de hoop op de '*unique, fresh taste*' en wat verkoeling, want het is warm in de kamer. Dat hij een deel van een met verdwijnen bedreigde gletsjer in zijn spijsverteringskanaal giet, maakt het slikken moeilijker, hij hoort een knakje in zijn keel, alsof niet zijn keel en slokdarm maar zijn botten het werk moeten doen.

Ergens in de afgelopen uren zag hij vanuit zijn kamer door het raam hoe twee schimmen van deze plek vertrokken. Het stormde, sneeuwvlokken joegen horizontaal aan hen voorbij en ze liepen dicht bij elkaar, diep voorovergebogen. Een van hen droeg een geweer, waarvan de loop schuin boven de schouder uitstak. Straks zal hij daar ook lopen, samen met een begeleider die een wapen draagt. Hij hoopt geen beginneling te treffen.

Hij is zelf een beginneling op deze plek, op dit eiland, in deze te warm gestookte kamer, waardoor het koude landschap buiten een decor lijkt. Een film waaraan je je, nu nog, nu die nog niet echt begonnen is, zou kunnen onttrekken. Zoals vroeger, bij de eerste beelden van *Lassie*, een serie over een hond die zenuwslopende avonturen beleefde. Ook al liep het uiteindelijk altijd goed af, er kwam in elke aflevering een moment waarop alles verloren leek. Voorgoed. Een zwaar gevoel, al voor het moment zich aandiende en waaraan je met geen mogelijkheid kon ontsnappen. Behalve in de eerste minuten, in dat allereerste begin. Bleef je daarna zitten, dan was er geen ontkomen aan en werd je een gijzelaar.

Vanuit zijn kamer had hij niet goed kunnen zien of het mannen of vrouwen waren geweest, maar de kans is

groot dat hij hen straks beter zal leren kennen. Die ene zonder geweer tenminste. Vandaag ontmoeten ze elkaar voor het eerst en er is hem verteld dat ze met z'n vieren zijn.

In de badkamer, een kunststof cabine die ook al uit een vliegtuig lijkt te komen, staat een potje vaseline op de wastafel. Van het huis. Hij smeert er zijn voorhoofd, wangen en neus mee in, poetst zijn tanden. Het scheren slaat hij over, zoals hij dat nu al een paar weken doet. Elke vorm van gezichtsbedekking is welkom hier. Een dun wollen colletje hangt los om zijn nek, de plooien rijmen met zijn vermoeide trekken. Hij ontbloot zijn tanden, trekt zijn mondhoeken omhoog en bedenkt dat hij zijn ogen iets dicht moet knijpen om het op een oprechte lach te laten lijken.

De vaste telefoon naast het bed in de kamer gaat eerder over dan hij verwachtte. De receptionist, die zich gisteren heeft voorgesteld als Ngai, meldt dat er op hem wordt gewacht in de hal beneden. Het is dertien graden onder nul, de ideale temperatuur voor het ontstaan van ijskristallen en sneeuw. Hij trekt zo'n beetje alles aan wat hij heeft meegenomen, schuift de col over zijn kin en controleert zijn zakken: onderhandschoenen, gewone handschoenen, de zonnebril die de felle weerkaatsing van de zon op al het wit tegenhoudt, en het externe geheugen. Wollen sokken in zijn waterdichte laarzen. Het is nu droog, maar het weer kan hier razendsnel omslaan, zeker in april, bekend als de wreedste maand.

Aan kamersleutels doen ze hier niet, je moet op elk moment een veilig heenkomen kunnen vinden, wanneer de weersomstandigheden of een ijsbeer je bedreigen. Hij hoort een klik als hij de deurknop aanraakt. Langzaam zwaait het paneel open. Op de gang is het stil, de andere deuren blijven gesloten. Je hoort alleen het holle geluid van zijn laarzen op de houten vloer. Het heeft iets dreigends, al is hij het zelf. Maar als hij íémand probeert te besluipen, is het Lila.

❄

De man beneden monstert zijn kleding, knikt ter goedkeuring of begroeting of allebei, maar geeft hem geen hand. Ook hij draagt dikke handschoenen. Bruno vraagt zich af hoe deze man op die manier het geweer kan bedienen dat over zijn schouder hangt. Krijg je de tijd om je handschoenen uit te trekken, mocht het zover komen? In een holster om zijn middel draagt de man een pistool. Altijd eerst een waarschuwingsschot, weet Bruno. Men dient hier te redden wat er te redden valt.

'Manfred,' zegt de man.

'Bruno.'

Manfred slaat de vragen voor toeristen over. Waar hij vandaan komt en of dit zijn eerste keer is. Hoe het tot nu toe bevalt. Hij gebaart dat Bruno hem moet laten zien wat er in zijn jaszakken zit. 'No food,' zegt hij.

Bruno keert zijn zakken binnenstebuiten en spreidt zijn handen. No food.

'Then we can go,' zegt Manfred. Hij trekt zijn capuchon ver over zijn hoofd en bindt zijn sjaal stevig voor zijn mond.

Bruno schuift de col over zijn neus en lippen.

Ngai komt achter de balie vandaan en drukt hem een kleine tube vaseline in de hand. 'Take care.'

Buiten slaat de sneeuw in zijn gezicht. Er is geen pad te zien en toch lijkt Manfred precies te weten waar hij moet lopen. Bruno probeert hem op de voet te volgen, maar hij is niet gewend zich door een sneeuwstorm te worstelen en Manfreds passen zijn veel groter en vaster dan de zijne.

'Stay near!' schreeuwt Manfred zodra ze de bebouwde kom verlaten, door het lawaai van de wind heen. 'Stay very, very near!' Hij kijkt voortdurend om zich heen. Zijn ogen, zag Bruno in de hal, zijn ijsblauw. Zijn haar is spierwit. Je zou zweren dat hij hiervandaan komt, dat hij uit de elementen om hen heen is ontstaan. Maar niemand komt hiervandaan.

Bruno ziet de ruimte tussen Manfred en hem groter worden en probeert sneller te lopen, grotere stappen te zetten om bij hem in de buurt te blijven. Overal ligt sneeuw of ijs, hij moet goed kijken waar hij zijn voeten neerzet om niet uit te glijden.

Manfred wijst op zijn eigen voetstappen achter hem. Hij moet in zijn sporen lopen, denkt hij te begrijpen. Het geweer schommelt op het ritme van Manfreds vastberaden passen. De wiebelende loop dringt zich aan Bruno op. Het ding verdwijnt zelfs niet helemaal uit zijn blikveld als hij naar de grond vlak voor zijn voeten kijkt. Elke vorm van bescherming wakkert ook de angst aan voor datgene waartegen beschermd wordt.

De witte bergen met hun donkere stenen aders, die hij eerder vanuit de taxi zag en die van dichterbij eerder op wonden lijken, zijn verdwenen. Hij ziet alleen de witte

ruimte om zich heen en concentreert zich op de schoenen van Manfred. Zijn afdrukken zijn diep en groot, Bruno's sporen zijn veel ondieper en ook kleiner. Straks zal niemand zien dat hij hier heeft gelopen. Zelfs Manfreds diepe afdrukken zullen volsneeuwen. Hij trekt zijn capuchon tot over zijn wenkbrauwen en zijn col zo ver mogelijk over zijn neus.

'Dit loopt nog slecht af,' hoort hij Lila zeggen, maar dat zei ze vaak, meestal te onpas. Daardoor werd het eerder een geloof in het omgekeerde, een vertrouwen in de goede afloop. Zijzelf liep wel slecht af, ondanks die woorden. Haar verbaasde blik toen dat tot haar doordrong. Telkens opnieuw, omdat die wetenschap tikkertje met haar speelde en zich na elke tik snel uit de voeten maakte, en het ongeloof weer won. Keer op keer. Hij probeert opkomende beelden onmiddellijk weg te duwen. Het geheugen, niet alleen het zijne, is een vernietiger.

Plotseling voelt hij een harde stoot tegen zijn borst. Hij schrikt en hapt ijskoude adem. Manfred staat vlak voor hem en houdt hem met één hand tegen. Zijn andere hand legt hij over Bruno's mond. Stil zijn, niet bewegen.

Bruno knikt, zijn mond nog in de palm van Manfreds hand. Dan laat Manfred los, trekt één bovenhandschoen uit en grijpt naar het alarmpistool. Hij kijkt naar een punt links van hen en Bruno volgt zijn blik. De sneeuw belemmert het zicht, maar Manfred lijkt toch iets te ontwaren wat Bruno niet ziet. Hij ziet hij ziet wat Bruno niet ziet en het is... wit. Er is alleen maar wit. Dan wijst hij naar rechts, ze zullen een omweg moeten maken. Met de

wind in de rug, dat wel. Voor even verdwijnt de stekende sneeuw. De wind blaast zo hard dat ze vaart moeten minderen om de controle over hun stappen niet te verliezen.

Manfreds hand ligt op de kolf van het alarmpistool. Ze lopen verder, dicht op elkaar, en toch vindt de sneeuw een weg tussen hen door. Witte stippen en strepen, onleesbare resten van een belangrijke zin in morsetekens. Bruno kent alleen de code voor SOS, en weet zeker dat dat er niet staat.

Manfred roept iets wat hij niet verstaat. Van achteren kan hij niet helemaal zien wat Manfred doet, maar het lijkt erop dat hij zijn handschoen weer aantrekt. Een gunstig teken. Manfred wijst naar een gebouw dat niet ver weg lijkt, maar de afstanden in dit landschap zijn, net als in de bergen en op zee, verraderlijk. Je komt soms net zo snel vooruit als dat het doel zich van je verwijdert. Hij verliest het gebouw niet meer uit het oog, het trekt zich niet terug en komt zelfs langzaam dichterbij.

Met het doel in zicht dringt de kou nog meer tot hem door. De ijzige lucht en de natte sneeuw vinden alle kieren in zijn kleding. Zijn schoenen knellen om zijn voeten, pas na de koop kwam hij erachter dat je normale schoenmaat bij dit soort schoeisel niet geldt. Te laat, zijn tuin en de trottoirs in de buurt van zijn huis hadden de schoenen al te veel getekend om ze nog te kunnen ruilen.

Hij had zich een modern gebouw voorgesteld, iets van koele Scandinavische eenvoud. Maar ze stoppen bij een gebouw dat er vanbuiten uitziet als een enorme berghut.